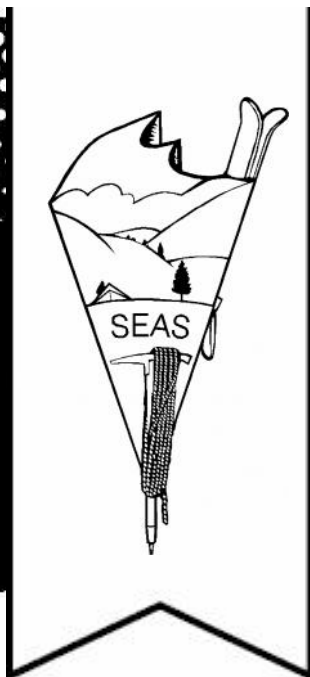

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu de Sant Just Desvern

Núm. 330
Maig/Juny

2017

*Lac de Mar amb el Montardo a la dreta i el Tossau de Mar a l'esquerra des del Besiberri Nord.
Foto de Josep Gil*

www.santjust.org/seas

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern
Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 4 de maig

Audiovisual «2.304.400 passes. Pol Sud 1911-2011» a les 20 h a la Sala Piquet de l'Ateneu

— 5 al 7 de maig

Excursió a la serra de Tramuntana (Illes Balears). Els detalls s'indicaran en el web de la SEAS

— 14 de maig

XLII Marxa de Regularitat Fulgenci Baños al Moianès

— 19 de maig

Conferència «El mite del comte Arnau» per Llorenç Soldevila

— 21 de maig

Excursió a la serra de Montgrony (Ripollès) amb sortida a les 7 h

— 21 de maig

Excursió matinal de Vallirana a Gelida (Baix Llobregat - Alt Penedès) amb hora de sortida pendent de concretar

— 4 de maig

Audiovisual «Tour 2017 del Festival de Cinema de Muntanya de Torelló» a les 20 h a la Sala Piquet de l'Ateneu

— 11 de juny

Excursió de cloenda i literària de les matinals a les cales de l'Empordà

— 18 de juny

Excursió de cloenda del cicle temàtic al santuari de Puig-l'Agulla (Osona) amb sortida a les 7 h

— 1 i 2 de juliol

Sortida de Veterans a Sant Joan de l'Erm fent el cim de la Torreta de l'Orri (2.439 m)

— 8 de juliol

Sopar de Lluna Plena a la Mare de Déu de la Roca de Mont-roig del Camp (Baix Camp). Places limitades

— 15 i 16 de juliol

Travessa d'Espot a Sant Maurici pel coll i vall de Monestero, fent nit al refugi Josep Maria Blanc de l'estany Tort de Peguera

Informació: si no s'especifica el contrari, les conferències tenen lloc els divendres a les 8 del vespre a la Sala Piquet de l'Ateneu, i les excursions tenen la seva sortida des del Parador. Informació sobre les matinals al telèfon 93 371 51 98 (nits).

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

FLORETO

Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART
Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
MARCEL·LÍ CAMATS
FRANCESC HOMEDES

SORTIDA D'ESTIU AL BESIBERRI NORD

29-30-31 DE JULIOL DE 2016

Josep Gil Durillo

Des d'aquell llunyà juliol de 1996, quan l'Albert, el Francesc, el Pere i el Rafel van decidir plegats fer el Midi d'Ossau, han passat vint anys i vint-i-una sortides ininterrompudes on hem gaudit, patit i «conquerit» uns quants cims dels Pirineus, des del Balaitous, el més occidental, fins al pic d'Escobes a Andorra, el més oriental dels fets pel grup. Entremig hem trepitjat el Mont Perdut, l'Aneto, Posets, Vignemale, per anomenar-ne alguns dels més coneguts, i d'altres. Dit això, tenint en compte que cada any acumulem més experiència, i això és bo, és ben cert que cada any també tenim més anys, en altres paraules, cada any som més vells, i quan ens reunim per decidir què intentarem fer l'any vinent, a part de no repetir, cosa gens difícil, el que ja ens costa més és trobar què fer i que sigui assequible per a tots nosaltres. Per tot això, quan l'any passat ens vam reunir per decidir quin cim faríem enguany i algú més agosarat que la resta va insinuar de fer el Besiberri Nord, alguns vam pensar que potser ultrapassava les nostres possibilitats. Només va ser una pensada, però segurament la il·lusió, el repte i potser la inconsciència, varen ser determinants per decidir fer l'any 2016 el Besiberri Nord.

Divendres, 29 de juliol

Finalment, després d'alguna baixa d'úl-

*Refugi de La Restanca 2009 m.
Fotos de diversos autors.*

tima hora som 13 i partirem en 3 cotxes. L'Agustí González, l'Albert Cortès i el Pep Gil ens trobem al Parador i marxem a Sant Esteve Sesrovires, on ens espera el Francesc Castillo, allà canviem de vehicle i ja els quatre partim cap a Arties. Abans d'arribar, fem una parada de reagrupament a Vilaller, ja que els tres cotxes hem sortit a diferents hores, la qual cosa, mentre esperem, ens permet fer una cerveseta. Ja tots junts, cap a quarts de 5 de la tarda marxem per arribar a Arties on ens espera un taxi que ens du fins al pont de Rius on iniciem la pujada al refugi dera Restanca. Arribem a 3/4 de 7, a temps per sopar, que serà a les 7 o'clock. Després de sopar, comentem alguns detalls de la caminada de l'endemà i, sorpresa!, no agradable, el Carles Orriols està enfebrat i no es troba gaire bé, li diem que prengui algun analgèsic per baixar la febre, però ell s'hi nega, malgrat tot a 1/4 d'onze ens fiquem al llit amb l'esperança que el Carles estigui bé al matí quan soni el despertador a 1/4 de set, i que el temps sigui bo com ens diu el pronòstic.

Estany Gelat, al centre el Besiberri Nord.

Dissabte, 30 de juliol

Ens llevem puntuals. El pronòstic del temps es presenta bo, de moment el cel blau ens acompanya, però sembla que no tindrem tanta sort amb el Carles, que segueix tenint febre; i tot i que ha decidit prendre un analgèsic, el Pere i ell decideixen no partir amb la resta de companys. Després d'esmorzar, preparats per a marxar, es queden al refugi la Roser Iglesias, el Carles i el Pere Orriols, la resta de components: l'Agustí, l'Albert, el Felip, el Francesc, el Joan Anton, el Josep Lluís, el Rafel, la Teresa, el Xavi i jo mateix sortim a 1/4 de 8. La mica de fresqueta i el cel blau i transparent ens auguren un bon dia d'alta muntanya. Passats uns 20-25 minuts l'Agustí té un incident, se li trenquen les soles de les dues botes, ell vol seguir i fa un arranjament per sortir del pas, posa cinta americana i lliga les botes, cosa que li permet continuar, però som a alta muntanya i hem d'anar ben equipats; alguns companys i jo pensem que hauria de desistir de continuar, però finalment les ganes poden més que el senderi i l'Agustí segueix. Són les 8 del

matí i ja veiem l'estanh de Mar i al fons dominant, immutable, seguint-nos de lluny, la colossal piràmide del Besiberri Nord. Voregem l'estany per la riba dreta, esquerra segons el sentit de marxa. Passem i contemplem l'Illa de Mar, convertida en península per uns dies, perquè el nivell de l'estany és tan baix —de 8 a 10 metres per sota del nivell habitual— que la que normalment és una illa avui és una península. Això no és per causa de la sequera, com alguns així ho havíem pensat, sinó per la gran demanda d'aigua durant el mes de juliol de l'àrea metropolitana de Barcelona i les indústries dels polígons industrials propers. Això sí, el proper mes d'agost, quan la demanda baixa molt a causa de les vacances, el tornen a omplir i el restableixen a la normalitat.

Amb tot, ja som a la cua de l'estany i un pal indicador ens assenjala a l'esquerra Besiberri Nord i a la dreta els estanhs de Rius i el refugi de Conangles. El sol ja escalfa de valent i es fa notar. Arribem a l'estanh Gelat i sense aturar-nos seguim pujant i ens trobem la tartera sota la

bretxa Peyta, tot i que encara no la veiem. Uns minuts més de feixuga ascensió i pels vols de 2/4 de 10 ja veiem la bretxa; travessem un parell de pales de neu i ens situem a la base de la canal final de la bretxa Peyta on anem arribant entre les 9.50 i les 10.15 hores. Quan ens reunim aprofitem per col·locar-nos l'arnès i el casc per fer la pujada final, però encara ens queda un tram de flanqueig amb un petit sifonet pel vessant sud est fins a arribar a la base de la piràmide final, a uns 100 metres del cim.

Arribats a aquest punt, deixem motxilles i només amb la càmera ens disposem a fer la grimpada final. L'Agustí decideix quedar-se i esperar-nos fins que tornem. El temps és molt bo i les vistes espectaculars, i alguns tenim un cert pessigolleig pel que ens espera a partir d'ara. El Felip s'encorda i demana companys per a la cordada; ens encordem el Francesc i jo, encara que donada la dificultat de progressió i la poca pràctica, per la meua part decideixo sortir de la cordada i seguir la pujada per lliure com la resta de companys. Realment, quan alces la vista

i mires amunt, impressiona, però les paraules i consells del Felip, que és el més experimentat, ens animen a seguir i ens fa veure que no és tan difícil com ens pot semblar. La pedra, granit, ens facilita la grimpada ja que és molt rugosa i amb abundants preses. En aquest moment de l'ascens, s'uneix a nosaltres un grup de quatre nois, semblen força experimentats i passen davant nostre, veient-los sembla que podrem arribar al cim.

De bon principi ens trobem una xemeneia d'uns 10 metres que salvem sense dificultats. Tots progressem bé i arribem a un pas un tant exposat i aeri; ens hoensem abans de fer-lo i finalment tots el passem bé, i seguim i seguim pujant, ara una grimpada, ara un caminet amb fites, una altra grimpadeta i així gairebé sense adonar-nos-en a un quart d'una tots som al cim del Besiberri Nord, 3.008 metres. Han estat 50 minuts molt intensos, personalment viscuts segon a segon, realment amb menys por i risc del que em pensava quan era a la base del tram final de l'ascensió. Ens felicitem tots els companys, ens fem la foto de grup i fem

Gelera i canal final de la bretxa Peyta.

Comencen la grimpada final, resten uns 100 m per fer el cim.

fotos i admirem les magnífiques i espectaculars vistes que gaudim des de dalt del cim, i que tot i la mica de calitja que hi ha, ens permet veure, fent un gir de 360°, des de l'Aneto al massís de la Maladeta i al Vallibierna passant pel tuc de Molières, Mauberge, Mont Valièr, massís de la Pica d'Estats (una mica difuminat) i, més a prop, Montardo, Punta Harlé, Punta Alta de Comalesbienes, Comaloorno i Besiberri Sud, entre molts altres. Després de fer les fotos, admirar el panorama i menjar quatre ganyips, decidim iniciar la davallada.

Són les 12.40 h i comencem el descens. Vist des de dalt, el camí no és ben bé igual, però res que no sigui insuperable.

Arribem a un flaqueig molt exposat i decidim muntar un ràpel aprofitant que hi ha una instal·lació a uns 8-10 metres a la nostra esquerra, això ens farà perdre una mitja hora però guanyem en seguretat. El Felip munta el ràpel, un rere l'altre anem fent els 23 metres del descens. El Xavi és l'últim en fer el descens i recull la corda. Seguim, i ja sense cap dificultat, pels vols de les 14 h ens reunim amb l'Agustí, ens traiem el casc i l'arnès i continuem fins a la bretxa Peyta. Arribats a la bretxa i sense demora, iniciem el descens, passen de 2/4 de tres, el terreny es presenta molt descompost i inestable i decidim baixar agrupats.

Particularment fins a aquest moment, després de fer cim i d'haver fet el descens sense cap complicació, estic molt content, gairebé eufòric, i penso que he tocat sostre pel que fa a dificultat tècnica en un cim d'alta muntanya. Tots aquests pensaments se'n van en orris uns minuts més tard. Ja hem baixat els 40 metres de la canal de la bretxa i som damunt de la gelera —amb uns 35-40 metres de neu tova—, trepitgem la neu a un mig metre escàs de la rimaia i anem amb molt de compte ja que, tot i que la neu està molt tova i ens permet clavar les botes, també està molt lliscant i el pendent és considerable. De sobte, l'Agustí patina, cau i se'n va pendent avall. Porta els pals, li cridem que clavi els pals, li cridem, li cridem..., l'Albert gairebé es deixa la veu, però en escassos segons veiem, amb diàfana impotència, com l'Agustí ha caigut per la gelera i ha anat a petar contra unes pedres a la nostra esquerra. Durant la caiguda ha tocat amb una pedra, aquesta ha saltat i al caure ho ha fet sobre el braç esquerre produint-li un profund tall, això i diversos cops i contusions i un

gran esglai han estat el resultat de la caiguda. La resta de companys, espectadors de primera fila, hem assistit paralitzats i impotents al fet i ens quedem més tranquils quan l'Agustí, 30 metres més avall, ens crida que està bé. Immediatament, el Felip i el Joan Anton, baixen a auxiliar-lo i li practiquen les primeres cures d'emergència i li donen tot el suport moral. Fetes les primeres cures a l'Agustí, tots una mica més calmats, decidim reiniciar el descens, i al final de la tartera ens aturem per a recompondre les botes de l'Agustí. A partir d'ara, el terreny no és tan abrupte ni pedregós i això li facilitarà la caminada.

Sense més entrebancs, arribem al refugi dera Restanca uns minuts abans de les 7 de la tarda. Fem una petita aturada per a recollir part de l'equip que havíem deixat al matí i tot seguit continuem la baixada fins al Pònt de Rius on ens espera el taxi que ens durà a l'aparcament on vam deixar els cotxes el dia d'abans.

L'Agustí, malgrat el xoc emocional provocat per la caiguda i pels dolors físics,

conseqüència del tall al braç, rascades i contusions múltiples, es troba força bé i animat. Arribats a Vielha, anem a l'hospital on li curen les ferides i els cops. Li diuen que faci vida normal i que en una setmana vagi al CAP de Sant Just perquè li revisin el tall del braç.

Ja negra nit, tots dutxats i empolainats, ens reunim al voltant de la taula amb un bon sopar. Celebrem un any més la sortida d'estiu, aquest any més «mogudeta» que en altres ocasions i l'Agustí ens promet comprar-se unes botes noves.

Diumenge, 31 de juliol

Després d'esmorzar a Vielha sortim cap a Sant Just, i de retorn ens aturem a Benavarri per a comprar xocolata i a Alfarràs per a comprar fruita, i a l'hora de dinar ja arribem a Sant Just.

Reproduceixo, amb el consentiment de l'Agustí, el correu d'agraïment que va enviar-nos al grup: «Vull enviar-vos el meu agraïment pel vostre suport, ajuda i paciència durant el passat dissabte. Amb referència als cops i ferides evolucionen

Progressant per l'aresta nord-est.

favorablement gràcies a la cura d'urgència del Felip i del Joan Anton. Moltes gràcies a tots i fins a la propera. Agustí».

Informació

Sortida 29, 30 i 31 de juliol de 2016 - Besiberri Nord (Alta Ribagorça-Val d'Aran)

«El Besiberri Nord és una muntanya que es troba en el punt on coincideixen els termes municipals de la Vall de Boí i Vilaller (tots dos a l'Alta Ribagorça), i el de Naut Aran, pertanyent a la Vall d'Aran. Aquesta muntanya està situada en el límit del Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici i la seva zona perifèrica. El seu nom prové del basc base-be erri (contrada sota l'espadat). L'aplicació al pic és secundària. Besiberri es digué de la vall i de l'estany, llocs que interessen als pastors i muntanyencs del país.

El pic, de 3.008,27 metres, a l'extrem nord del massís del Besiberri, està situat en la cresta que separa l'occidental vall de Besiberri de l'oriental capçalera de

Caldes de Boí, i limita al nord amb la vall de Valarties. La bretxa Peyta es troba al seu extrem est-nord-est, el tuc dera Canau de Rius al nord-oest i el Besiberri del Mig al sud».

Extret de Viquipèdia: https://ca.wikipedia.org/wiki/Besiberri_Nord

Ruta: Des de la vall de Valarties: pontet de Rius, refugi dera Restanca, estanh de Mar, estanh Gelat dera Aubaga i bretxa de Peyta.

Característiques: Altitud 3.008,27 msnm

Prominència: 101,3 m

Primera ascensió: Nils de Barck, Marcel i Henri Spont i J.M.Sansuc, el 7 d'agost de 1899.

Participants: Agustí González, Albert Cortès, Carles Orriols, Felip Linares, Francesc Castillo, Joan Anton Pera, Josep Lluís Solé, Pere Orriols, Rafel Malaret, Roser Iglesias, Teresa Reverter, Xavier Amador i Pep Gil.

Fotos: Albert Cortès, Rafel Malaret i Pep Gil.

Grup que va assolir el cim del Besiberri Nord.

TERRA OBLIDADA: LAS MERINDADES

Eduard Vides

Al nord-oest de la província de Burgos existeix un lloc ple de contrastos, desconegut i poc poblat. Un territori molt fred a l'hivern i on a l'estiu has de dormir tapat. Un lloc on els capvespres emboirats ens recorden la proximitat del Cantàbric i l'existència del primer gran pantà que talla el curs del riu que mor a Deltebre. Una terra que agrupa tants centres d'interès que és difícil destacar-ne un de sol. Són les Merindades, un conjunt de valls on es dispersen petits pobles, molts d'ells ja abandonats.

Bosc sencers de roures, freixes, faigs, aurons..., humits i sobrevolats per àligues, aufranyes (alimoches) i voltors, donen refugi a isards, armadillos, guineus i, fins i tot, llops. Unes extensions forestals que es van menjant els camins i senders que han deixat de costat el seu anterior ús. Per ells circulaven persones i carros que traguaven les collites de patates i cereal fins que arribà la maleïda guerra civil i, cap als anys seixanta, la migració de persones a zones on una feina procurava uns ingressos més regulars i una vida més digna. Com a la resta de l'Estat espanyol, la gent deixa els camps produint-se un èxode rural massiu, les persones marxen a les urbs industrials a la recerca d'unes condicions de vida més suportables. La guerra també deixa la seva empremta en aquest territori: trinxeres, testimonis no sempre compartits o fosses encara per destapar, són troba-

*Pastures en alçada.
Fotos d'Eduard Vides.*

lles que ens porten a uns temps de bogeria i que un caminant anirà descobrint a mesura que trepitgi aquesta terra.

Un territori poblat per persones amb faccions fortes, probablement herència d'unes condicions de vida dures i hostils, pagesos que han hagut de sobreviure a una climatologia adversa, caràcter aparentment poc afable i esquerp, però hospitalari i càlid quan la confiança guanya terreny. En paraules de José Fernández Ruiz, en el seu llibre *Valle de Valdebezana siglo XX: usos y costumbres*: «Niños descalzos de primeros de siglo. Cuidadores de ovejas y cabras. Buscadores de nidos de pájaros. Frío en la escuela. Piedras a los tejados. Algún cristal de ventana roto. Manzanas y ciruelas del huerto vecino. Perragorda en las fiestas. Formados más en el temor que en el amor. A pesar de todo, alegres, bulliciosos y divertidos».

Caminem

Us proposo fer un tros del GR 85. Un dels grans recorregut que travessa aquestes muntanyes i aquests pobles. Us recomano el llibre *La Ruta de los sentidos: Las*

Aranyons.

montañas de Burgos editat per CEDER Meridandes i escrit pel Sr. José Angel Varona Bustamante, on hi trobareu tots els detalls de les rutes i indicacions ben detallades.

Per proximitat al lloc d'estiueig he pogut fer algunes rutes per la zona i, també etapes, d'aquest GR 85 que ara comentarem.

Tudanca – Soncillo (GR 85)

Aquest tram el vaig recórrer amb un familiar aficionat a l'escalada, que no deixava d'admirar els grans penya-segats que aviat vam començar a trobar, els quals ens envoltaven guiant el curs del riu Ebre. Aquí podríem obrir una via d'escalada!, allà seria possible fer el cim! Anava comentant. La descoberta de llocs poc «explotats» per fer activitats de muntanya o esports d'aventura, és un denominador comú a tota la zona de Las Merindades, com ara l'escalada (però també el ràfting, senderisme etc.), pot ser que per aquesta mateixa raó aquestes terres reuneixen l'encant dels llocs poc transitats i no gaire coneguts. Es dona la circumstància que sovint, les poques persones que habiten tot l'any aquests pobles, desco-

neixen l'existència o no senten l'encant de tal o qual corriol, tal o qual jaciment prehistòric, boscos... o, si més no, no ho viuen amb els mateixos ulls que un caminant. És lògic, el caminant gaudeix d'una natura semi verge uns dies i com a oci, mentre que el que viu a la natura, de vegades, la viu com una adversària per les seves «agressions» a les collites o, simplement, al seu dia a dia.

Però, tornem a la ruta, amb una mica més de 18 km, unes quatre hores i mitja de ruta, baixarem i pujarem per uns turons no més alts de 850 m i que, en algun moment, ens deixen a tocar de nius de voltors i que ens acompanyaran en la caminada (els voltors). Aquestes aus aprofiten els corrents d'aire i van agafant alçada, se situen a les crestes més escarpades esperant el senyal d'algun membre de la colònia que els avisi de menjar a la vista.

Arribem a Tudanca, que fa olor d'aigua. L'Ebre el tenim a tocar. Poble antic, vell. Llegeixo, que es tracta d'un dels pocs que conserven una pavimentació de «cantos», empedrat tradicional de la zona. Arribem al riu, a Ciudad de Ebro, de nou quatre cases, construïdes sobre el mateix llit, antigues, amb grans murs que aïllen del fred i la calor i aquí, imaginem, de la molta humitat que es deu respirar en època d'hivern, poca gent o ningú, algunes oques que ens amenacen amb els seus becs, un riu sorollós i ràpid, fred i mig salvatge. Avancem, doncs, fixant la mirada en les parets que ens acompanyaran més endavant a banda i banda del camí, per un corriol que ens farà pujar i passar per altres poblets fins a arribar a Munilla. Allà, a l'entrada del poble, ens fem una foto en una peti-

ta construcció de pedra, es tracta d'un vestigi romà anomenat «humilladero» el qual, com a petita ermita, feia de refugi a pagesos i transeünts. Abans d'arribar al final de l'etapa, a la darrera vall, Hoz de Arriba, un poblet amb l'encant que dona un dels molts afluents de l'Ebre. Allà van construir una mena de petita presa per tal de convertir el riu en una zona de bany, una presa que anys més tard es va haver de treure (ens expliquen que les autoritats competents les han prohibit ja que talla el curs natural del riu de manera il·legal).

Mirant les aigües d'aquests corrents cristal·lins, de ben segur que veiem crancs de riu. Uns animalots que, representant una espècie invasiva, ja que han desplaçat els autòctons de «tota la vida». Es manté però la tradició de pescar-los i cuinar-los, essent veritablement un plat exquisit. Cal dir que cal obtenir una llicència concreta per a pescar-los en determinades zones i en determinades èpoques de l'any. La

pesca del cranc també és una de les activitats programades en festes d'alguns pobles, i adreçada a la població infantil. He de dir que amb la meua filla vam passar una bona tarda en conjunció amb veïns i estiuejants un any que hi vam participar.

Molta aigua, molta aigua... abeuradors, fonts, riuets, gorgs... tot plegat ens recorda que estem trepitjant una terra càrstica plena de coves i laberints subterranis. Ja fora de ruta, un bon exemple d'això és l'espai natural de Ojo Guareña, un dels complexos càrstics més importants d'Europa, amb més de 100 km de galeries subterrànies, declarat l'any 1996 bé d'interès natural. Fora del GR 85, però de visita obligada per la seva importància, aquí s'han descobert restes de poblacions paleolítiques i han estat catalogades espècies úniques de fauna cavernícola. Podeu fer una bona passejada pels entorns d'un dels principals accessos a aquest complex: La Ermita de San Bernabé.

Pantà de l'Ebre.

Aquest lloc de culte és dins de la cova. Es tracta d'una ermita rupestre, que conserva pintures i talles del segle XIII. Travessant l'Ermita, es pot fer un petit recorregut per algunes de les galeries habilitades per a la seva visita.

Soncillo - Puente de

Sortim de Soncillo (capital de la vall de Valdebezana), població que ha patit la despoblació i on es mantenen algunes cases senyorials. Una curiosa inscripció en pedra on es llegeix: «Guerra a la Blasfèmia», ens dóna la benvinguda a la casa del mossèn, una llegenda que de nou ens recorda una època passada de repressió i franquisme.

L'etapa, suau, de baixada i de poc més de 10 km, ens condueix en el seus primers trams al salt d'aigua anomenat de Las Pisas (al terme municipal d'Argomedo). Aquesta denominació li ve per ser un lloc on abans humitejaven, rentaven i colpejaven el lli (lino), matèria primera per a l'elaboració de llençols i, fins i tot, roba interior. Un vegetal que substituïa el cotó o d'altres teixits difícils d'aconseguir en una època on les comunicacions estaven anys llums de l'època actual. Aquest salt d'aigua es pot contemplar en la seva plenitud en els mesos de fred, a l'estiu el riu desapareix i fa una part del seu recorregut per sota terra, deixant a la vista el fons fluvial on, amb paciència, podem trobar fòssils i restes prehistòriques. Recentment s'ha habilitat una taula de fusta on podem fer una aturada i fer un mos.

*«Y al bajar de San Cibrián, en la pendiente,
De los frescos avellanos entre piedras,
Junto a aquel Arroyo seco en el estío,
Que se mete como sierpe retorcido en la aspereza;*

Vies del ferrocarril.

*Y recuerdo de la encina entre las hayas,
Que del jugo de sus troncos se alimenta,
Y de aquel lugar del monte que le dicen
Paraíso los Adanes y las Evas».*

*Bonifacio Zamora
Temas y Paisajes, 1987*

És en aquest municipi (Argomedo), on acostumo a fer diferents excursions. De no més de 30 habitants, surt la ruta a La Maza (penya amb forma de maça). Una excursió que ens fa pujar fins als 1.110 m a una de les crestes més vistoses d'aquesta vall. Hauríem de desviar-nos del GR 85, però s'ho val. A la sortida del poble d'Argomedo, en direcció a Villarcayo, i abans d'arribar a la darrera casa a mà esquerra, surt el camí. Aquest no està senyalitzat i ho haureu de preguntar, no hi ha cap altre remei; un any d'aquests faré una indicació, ni que sigui per als caminants que hi vulguin pujar (cada any ho penso). La pujada, suau al principi, i una mica més pendent més tard, ens fa recórrer uns 5 km fins a arribar al cim. És aquí on podem obtenir una vista d'aquelles que mai s'obliden: a una banda, el primer pantà de l'Ebre, les muntanyes càn-

tabres, el sud de Cantàbria, i a l'altra tota la vall de Valldebezana, amb muntanyes blaves cobertes d'«Argomes» (planta que dóna el nom al poble), bruc (d'on s'extreu una mel fosca i molt saborosa) i orenga. Trencant el paisatge, uns molins de vent que contaminen la vista. Baixant la mirada la flor del safrà salvatge creix entre antigues trinxeres i llits de vaques.

Els camps que travessem sovint estan acotats amb xarxes metàl·liques que limiten les propietats. He de dir que mai he tingut cap problema en obrir i tancar les portes de fusta i de filferro, sempre que es deixi tot tal com està, esclar.

Si seguim el GR, i passat el poble de Sant Cebrián, trobarem que coincideix amb un tram d'un ferrocarril ja abandonat. Vies envaïdes per matolls que ens

recorden l'existència d'una obra faraònica que pretenia connectar Castella amb el Cantàbric i que, en el seu transcurs, es va trobar amb la imponent Cordilleria Cantábrica. Un túnel, el de La Engaña, va aconseguir foradar-la «gràcies» (dit entre cometes) a la condemna de més de 400 persones que van excavar fins a set quilòmetres de fondària. De nou la guerra civil i la seva barbàrie ens deixa muts.

El final de l'etapa ens reserva una sorpresa: Puentedey, un lloc que s'eleva sobre una volta natural sobre del riu Nela. Impressionant monument natural el qual, en festes, es converteix en escenari d'una cucanya peculiar on els joves del poble han de mirar de tocar un mocador situat a l'extrem d'un pal untat en greix, sense caure al riu sota la gran volta de pedra.

Puentedey.

ASSEMBLEA DE LA SEAS 2017

El dissabte dia 4 de març vàrem celebrar l'Assemblea anual de la Secció. En descriurem els punts més destacats.

Des del mes de gener, tots els socis de la SEAS reben el Butlletí en format pdf per correu electrònic. Aquesta decisió es va prendre per tal d'estalviar paper i contribuir a la preservació del medi ambient, així com per a estalviar uns diners que es poden destinar a altres finalitats. Els socis que ho demanin també el poden continuar rebent en paper per correu ordinari.

Enguany la Secció celebra el cinquantè aniversari del primer Pessebre de la SEAS, que es va col·locar al Pedraforca el 9 de desembre de 1967. Aquesta excursió té lloc cada any a finals de novembre o començaments de desembre i dura dos dies. L'efemèride serà el motiu d'una exposició de fotografies relacionades amb l'esmentada activitat.

La Caminada Popular del 2016 es va focalitzar en la recuperació de les fonts de la Vall

de Sant Just i va assolir un èxit considerable de participants. Uns socis de la SEAS havien elaborat un dossier sobre l'aigua i el van repartir a les escoles del poble. La comissió de la Caminada suggereix que la del 2017 se centri en la rehabilitació de les barraques de vinyes que encara queden al municipi. La SEAS està treballant amb el Centre d'Estudis Santjustencs i l'Ajuntament per tal de donar a conèixer als veïns la tradició agrícola del poble.

Durant la celebració de les Festes de la Tardor de Sant Just, la SEAS hi serà present amb el muntatge d'un rocòdrom original, ja que té forma esfèrica, per oferir al jovent la possibilitat de participar en una activitat divertida i engrescadora.

Amb motiu de la commemoració del centenari de l'Ateneu, les diverses seccions col·laboraran en l'organització d'alguna activitat. La SEAS proposa una cursa o caminada nocturna pel PR C-164 de Sant Just, amb la possibilitat d'incloure-hi un berenar o un sopar per als participants. Diversos socis s'ofereixen per a coordinar-la.

L'assemblea de la SEAS va acordar adherir-se al Pacte Nacional pel Referèndum.

*Assemblea de la SEAS2017.
Foto de Lluís Solé*

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 27 de febrer de 2017

- Altes: cap
- Baixes: Itziar Maña (1052) i Jesús Vivas (1053)

— Estan en estudi propostes per a realitzar una activitat pròpia de la nostra Secció per a la commemoració dels actes del centenari de l'Ateneu. El tema es presentarà en la propera Assemblea Ordinària del 4 de març.

— En l'esmentada Assemblea, es presentarà, per a ser aprovat, el canvi en la vicepresidència, la qual passarà a ocupar Josep Gil, mentre que Albert Cortès passarà a dur el tema de material. D'altra banda, s'informarà que Jordi de la Riva deixa la Junta enguany.

— També es proposarà a l'Assemblea que no es modifiquin les quotes actuals i es farà èmfasi a destacar que les devolucions de rebuts ens costen 8,47 euros i, per tant, cal que els socis comuniquin amb temps suficient si han canviat de banc o de compte bancari. També cal avisar amb temps si es tracta d'una baixa.

Reunió del 3 d'abril de 2017

- Altes: Montserrat Almirall Escoté (1173)
- Baixes: Pilar Aparicio (988), Joan Sánchez (1146) i Pau Santa Marina (1130)

— Durant la reunió de Junta, Rafel Malaret ens informa sobre els detalls de l'escala d'emergència que s'instal·larà al Pati del Roure, la qual cosa comportarà que mentre durin les obres no es podrà sortir al Pati des del nostre local.

— Es decideix informar degudament els participants en les excursions en què calgui una llicència temporal sobre què comporta l'assegurança.

— Se'ns ha comunicat que el propietari del terreny on hi ha la barraca de vinya situada en el Camí de Santa Creu, entre la cadena i el coll de Can Solanes, no accepta que es restauri. Ho ha fet saber a l'Ajuntament, el qual intentarà convèncer-lo.

— Es farà un reglament intern sobre la cessió del material als socis per tal de millorar el lliurament i el retorn la setmana següent a la cessió.

— Es debat a propòsit de la nova llei de voluntariat, que esdevé complexa, i sobre la qual caldrà esbrinar com ens pot afectar.

Reestructuració de la Junta

A la darrera Assemblea General de la Secció, celebrada el 4 de març de 2017 va tenir efecte una reestructuració dels membres que formen la Junta, que va quedar constituïda de la següent manera:

Presidenta: Romi Porredon
 Vicepresident: Josep Gil
 Tresorer: Joan Urpinell
 Secretari: Jordi Gironès
 Butlletí: Maria García
 Material: Albert Cortès
 Comunicacions: Elisabet Bart
 Federació: Joan Gironès
 Biblioteca i cartoteca: Pere Aceiton
 Vegueria: Lluís Solé
 Web: Bernat Macià
 Vocal: Francesc Blasco
 Vocal: Marc Carbonell

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 84. No. 330

Taula de redacció — Leonci Canals, Ferran de la Fuente, Maria Garcia,
Jordi Gironès, Ramon Prat i Agustí Revilla.

Autoedició — Jordi Gironès i Leonci Canals

Tramesa — Elisabeth Bart

Disseny — Toni Royo

Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern

Impressió — NB Comunicacions

ÍNDEX

Portada — Lac de Mar amb el Montardo a la dreta i el Tossau de Mar a l'esquerra des del Besiberri Nord.

02 — Calendari.

03 — Sortida d'estiu al Besiberri Nord 29-30-31 de juliol de 2016, per Pep Gil.

09 — Terra oblidada: Las Merindades, per Eduard Vides.

14 — Assemblea de la SEAS 2017.

15 — Informació de la SEAS.

*Fotografia de grup als Roures de Fontanelles, serra de Mont-roig.
Cicle sobre Geografies Literàries. Foto de Leonci Canals.*

SEAS, entitat esportiva núm. A01824

Butlletí de la SEAS

Núm.330 Maig/Juny 2017